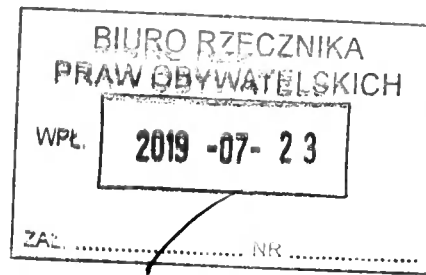

Minister Zdrowia

RPW/44673/2019 P
Data: 2019-07-23

Warszawa, 22 lipca 2019

SZU.533.⁹²~~86~~.2019.PSP

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na pismo z dnia 8 lipca 2019 r., znak: V.7011.21.2019.GH, dotyczące informacji Najwyższej Izby Kontroli z dnia 18 grudnia 2018 r. o wynikach kontroli P/18/098 „Wykorzystywanie naturalnych surowców leczniczych w lecznictwie uzdrowiskowym”, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących informacji.

Odnosząc się do uwagi, dotyczącej wykorzystywania w ramach realizacji świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego zamienników naturalnych surowców leczniczych lub braku realizacji wymaganej przepisami liczby zabiegów bodźcowych przy wykorzystaniu naturalnych surowców leczniczych uprzejmie informuję, że przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056), zwanej dalej: „ustawą uzdrowiskową”, definiują lecznictwo uzdrowiskowe, jako działalność, której jednym z elementów jest wykorzystywanie przy udzielaniu świadczeń właściwości naturalnych surowców leczniczych. Również przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 168), wskazują na konieczność stosowania, przy zasadniczych zabiegach bodźcowych, naturalnych surowców leczniczych, natomiast zarządzenie Nr 63/2016/DSM Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju lecznictwo uzdrowiskowe, w § 12 ust. 6 wyraźnie wskazuje, że finansowaniu w ramach kontraktu na realizację świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, podlega wykonywanie zabiegów z wykorzystaniem naturalnych surowców leczniczych, których wykaz stanowi załącznik nr 4 do zarządzenia. Tym samym należy zauważyć, że obowiązek stosowania naturalnych surowców leczniczych przez świadczeniodawców znajduje odzwierciedlenie w obowiązujących przepisach

wiepodlega

prawa, natomiast podkreślenia wymaga, że kwestią odrębną pozostaje faktyczne stosowanie się świadczeniodawców do obowiązujących norm i warunków umów. Wszelkie powzięte informacje o nieprawidłowościach w tym aspekcie są na bieżąco weryfikowane w ramach kontroli, przeprowadzanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Odpowiadając na uwagę, dotyczącą kontroli naturalnych surowców leczniczych przed ich wykorzystaniem w terapii uprzejmie informuję, że jednym z zadań, powierzonych naczelnym lekarzom uzdrowisk w myśl przepisów art. 26 ust. 6 ustawy uzdrowiskowej, jest współpraca z zakładami górnictwami znajdującymi się na obszarze uzdrowiska lub obszarze ochrony uzdrowiskowej i podmiotami posiadającymi koncesję na wydobywanie i eksploatację naturalnych surowców leczniczych w sprawach prawidłowego wykorzystania tych surowców. W tym miejscu wyraźnego podkreślenia wymaga fakt, że pismem z dnia 9 lutego 2018 r. Minister Zdrowia wystosował zapytanie do naczelnych lekarzy uzdrowisk o przedstawienie danych z realizacji ww. obowiązku w latach 2016-2017. Z informacji przedłożonych przez naczelnych lekarzy uzdrowisk wynika, że kierownicy zakładów lecznictwa uzdrowiskowego zlecają przeprowadzanie badań fizykochemicznych i bakteriologicznych surowców wykorzystywanych w lecznictwie uzdrowiskowym bądź to z własnej inicjatywy, bądź było to wykonując zalecenie naczelnego lekarza uzdrowiska. Natomiast wyraźnego wskazania wymaga fakt, że badaniom potwierdzającym właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych mogą być poddane wyłącznie naturalne surowce, stąd też obowiązujące przepisy nie regulują zakresu badań produktów, które nie są uznane za surowce lecznicze, tj. wskazanych w przykładzie past lub plastrów borowinowych.

Niezależnie od powyższego należy wskazać, że Minister Zdrowia regularnie monitoruje kwestię opracowania przez odpowiednie towarzystwa naukowe standardów lecznictwa uzdrowiskowego, w tym opracowania w formie zaleceń aspektów związanych ze standardami postępowania z naturalnymi surowcami leczniczymi, dotyczącymi w szczególności ich przechowywania i kontroli na etapie udzielania świadczeń. Podkreślenia wymaga, że opracowywanie standardów medycznych oraz wytycznych praktyki klinicznej jest domeną towarzystw naukowych oraz zespołów ekspertów w poszczególnych dziedzinach medycyny. Przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 960), fakultatywne upoważnienie dla Ministra Zdrowia do określania, w drodze rozporządzenia, standardów postępowania medycznego, zostało zastąpione upoważnieniem (także fakultatywnym) do wydawania standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w wybranych dziedzinach medycyny lub w określonych podmiotach

wykonujących działalność leczniczą. Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż przepisami ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 759), które weszły w życie z dniem 1 lipca 2017 r., wprowadzony został instrument prawny umożliwiający Ministrowi Zdrowia ogłaszanie, w drodze obwieszczenia, zaleceń postępowania dotyczących diagnostyki i leczenia w zakresie świadczeń finansowanych ze środków publicznych, odrębnie dla poszczególnych dziedzin medycyny, opracowanych przez odpowiednie stowarzyszenia będące – zgodnie z postanowieniami ich statutów – towarzystwami naukowymi o zasięgu krajowym, zrzeszające specjalistów w danej dziedzinie medycyny. Wobec powyższego – zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym – nie ma możliwości określania, w drodze rozporządzenia, standardów postępowania medycznego, natomiast taką możliwość przewidują przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (możliwość ogłoszenia, w drodze obwieszczenia, zaleceń postępowania medycznego opracowanych przez towarzystwa naukowe). W tym miejscu wyraźnego wskazania wymaga fakt, że w latach 2014 i 2015 Minister Zdrowia wystosował prośbę do Konsultanta Krajowego w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej o podjęcie prac celem wypracowania, przy udziale odpowiednich towarzystw naukowych, standardów procedur postępowania medycznego oraz procedur stosowanych w stacjonarnym i ambulatoryjnym leczeniu uzdrowiskowym. W odpowiedzi Konsultant Krajowy w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej poinformował, że w dniu 14 października 2015 r., na spotkaniu Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Balneologii i Medycyny Fizykalnej podjęto decyzje o przygotowaniu procedur postępowania medycznego oraz procedur leczniczych stosowanych w stacjonarnym i ambulatoryjnym leczeniu uzdrowiskowym. Ponadto Konsultant Krajowy przekazał, że proces przygotowania standardów realizowany jest przez zespół ekspertów wybrany przez Zarząd, a rezultat prac uzyska status oficjalnych zaleceń Towarzystwa. W dniu 13 czerwca 2019 r. Minister Zdrowia zwrócił się do Towarzystwa Balneologii i Medycyny Fizykalnej z prośbą o informację na temat postępu prac w przedmiotowym zakresie i obecnie oczekuje na odpowiedź Towarzystwa w tej sprawie.

Z poważaniem,

z upoważnienia Ministra Zdrowia

Maciej Miłkowski

Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/

MINISTERSTWO ZDROWIA
Departament Systemu Zdrowia
00-952 Warszawa, ul. Miodowa 15

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. **2019 -07- 23**

ZaŁ. NR

SZU.533.97.2019

704410 2019-07-23 02 POLECONA
ePUAP

Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

632922

21